

Warszawa, 19 stycznia 2023 r.

Protokół piątego posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Badań Naukowych i Innowacji w Ochronie Zdrowia

W dniu 19 stycznia 2023 r. w gmachu Senatu odbyło się posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Badań Naukowych i Innowacji w Ochronie Zdrowia, którego tematem była „Biotechnologia medyczna i nowe metody leczenia pacjentów na całym świecie, a przyszłość polskiej gospodarki”.

Rozpoczynając posiedzenie **Przewodnicząca Zespołu senator Agnieszka Gorgoń-Komor** podkreśliła, że dla rozwoju sektora biotechnologii medycznych w Polsce konieczna jest współpraca biznesu z nauką, finansowanie i promocja tego sektora, ochrona własności intelektualnej oraz nowe przestrzenie laboratoryjne. Pani senator podkreśliła, że pandemia Covid-19 unaoczniała wszystkim jak nowe technologie wpływają na życie i jak ich rozwój jest konieczny. Mamy znaczący potencjał do rozwoju tej branży, lecz niezbędna jest współpraca zawodów medycznych z biotechnologami, podkreśliła pani senator.

Prezes Polskiego Związku Innowacyjnych Firm Biotechnologii Medycznej BioInMed Marta Winiarska rozpoczęła wystąpienie od stwierdzenia, że strategia farmaceutyczna Unii Europejskiej głosi, że występuje około 7 tys. chorób rzadkich i nowotworów, na które nie ma leczenia. Istnieje też wiele chorób, na które jest leczenie, lecz nie jest ono wystarczająco skuteczne albo jest obarczone wieloma skutkami ubocznymi. Dlatego nadal niezbędne są działania zmierzające do opracowania nowych leków i terapii. Pani Prezes poinformowała uczestników posiedzenia, że w 2007 r. w Polsce tylko jedna firma pracowała nad opracowaniem leku onkologicznego. Natomiast w 2016 r. było już 69 podmiotów działających w obszarze biotechnologii medycznych, a w 2020 r. 10 projektów było w fazie badań klinicznych a obecnie w Polsce jest 7 klastrów biotechnologicznych. Pani Winiarska podkreśliła, że w Polsce 8 tys. osób pracuje w tym sektorze. Pani prezes poinformowała uczestników posiedzenia, że środowisko bardzo pozytywnie odebrało uchwalenie w 2022 r. rządowego Planu Rozwoju Sektora Biomedycznego na lata 2022-2031. Głównymi celami tego planu są: poprawa bezpieczeństwa lekowego w Polsce, zwiększenie dostępności

innowacyjnych terapii dla pacjentów i poprawa stanu zdrowia pacjentów, a także rozwój sektora biomedycznego w naszym kraju.

Łukasz Kościjańczuk z Partner Business & Innovation Consulting CRIDO, omówił Plan Rozwoju Sektora Biomedycznego na lata 2022-2031. Rozpoczął wystąpienie od podkreślenia, że na rozwój tego sektora do roku 2031 przewidziano 2 mld zł. Niestety połowa tej kwoty to środki, które miały być przekazane ze środków z Krajowego Planu Odbudowy i które do tej pory do Polski nie zostały przekazane. Na powstanie nowej terapii, czy leku potrzeba od 290 mln euro do 2,5 mld euro, dlatego wsparcie publiczne jest niezbędne. Pan Kościjańczuk zauważył, że przed wejściem w fazę badań klinicznych niewielka jest skłonność zewnętrznych partnerów do współfinansowania badań nad nowym lekiem lub terapią. Dopiero po przejściu pierwszej fazy klinicznej zewnętrzni partnerzy zaczynają inwestować. Ta specyfika wymaga, jego zdaniem, odpowiedniego podejścia przy projektowaniu instrumentów finansowania. Potrzebna jest elastyczność i dedykowane linie finansowe dla tego sektora uwzględniające cykl rozwojowy stworzenia nowej terapii czy leku.

Dr Artur Studziński z Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego swoje wystąpienie zatytułował „komercjalizacja wiedzy z zakresu biotechnologii medycznej”. Na wstępie podkreślił, że biogospodarka to trwała koncepcja gospodarki opartej na wiedzy. Wartość europejskiego rynku opartego na biogospodarce dochodzi do 2,2 biliona euro. Zatrudnienie w niej znajduje ok. 19 mln osób. Intensyfikacja roli biotechnologii medycznej jest wynikiem realnego wzrostu ryzyka wystąpienia kolejnych epidemii (post - SARS, COVID-19) czy chorób odzwierzęcych. Dr Studziński zwrócił uwagę na rosnące, ale wciąż niepełne rozumienie specyfiki i szans płynących z naukowo-gospodarczego wykorzystania biotechnologii medycznej oraz innowacji dla systemu opieki zdrowotnej z niej płynących. Silną barierą ograniczającą zaawansowaną komercjalizację projektów biotechnologicznych w sektorze biopresiębiorstw jest luka finansowa rozumiana jako nieciągłość finansowania.

Pani Karolina Jarosińska, prezes firmy doradczej ExecMind swój wykład zatytułowała: „Rynek pracy, a profil absolwentów”. Aktualnie obserwujemy rozwój rynku biotechnologicznego, a liczba takich firm ciągle wzrasta, podkreśliła pani prezes. Podział przedsiębiorstw z dziedziny biotechnologii pod względem liczby zatrudnionych w 2020 r. przedstawia się następująco: 53% to przedsiębiorstwa małe zatrudniające do 49 pracowników, natomiast dużych przedsiębiorstw, zatrudniających powyżej 250 pracowników jest zaledwie

18,6%. Pani Jarosińska podkreśliła, że absolwent kierunku biotechnologia 2 stopnia otrzymuje po zakończeniu 2-letnich studiów dyplom magisterski ze specjalnością: biotechnologia białek i peptydów, biotechnologia medyczna, biologia molekularna, mikrobiologia molekularna lub bioinformatyka. Absolwenci po kierunkach biotechnologicznych zarówno po Uniwersytecie Wrocławskim, jak i Politechnice Wrocławskiej, znajdują pracę w takich firmach jak: Pure Biologics, CaptorTherapeutics, Selvita, Hasco-Lek, US Pharmacia. Pani Jarosińska podkreśliła, że polskie firmy biotechnologiczne rozwijają się i potrzebują większej ilości wykwalifikowanej kadry.

Pani Karolina Pokorska, Business Development Manager Coventry University oraz **dr Dorota Dobrzańska-Szoentag, biotechnolog, dyrektor kierunku Biotechnologia, Coventry University Wrocław** wystąpienie zatytułowały: „Kierunek – komercjalizacja. Jak przygotować absolwentów do pracy po stronie przemysłu biotechnologicznego i przyspieszyć udostępnienie technologii terapeutycznych pacjentom – akademickie best practices z Wielkiej Brytanii”. Panie przekazały uczestnikom posiedzenia, że Coventry University to trzeci największy uniwersytet w Wielkiej Brytanii. Studiuje w nim 40.000 studentów, w tym połowa spoza UK. Uniwersytet liczy 6 kampusów w UK i 1 w Polsce, we Wrocławiu. Celem nauczania na tej uczelni jest praktyczna aplikacja wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów do zastosowania podczas pracy z sektorem przemysłowym. Inspirujemy naszych studentów i partnerów, podkreśliły obie panie, do angażowania się i odkrywania ich pasji do zdrowia i życia, poprzez wysokiej jakości nauczanie, praktyczne zastosowania wiedzy oraz symulacje. Zaznaczyły, że stworzyli światowej klasy środowisko laboratoryjne w dziedzinie zdrowia i nauk przyrodniczych ze standardowymi w branży obiektami badawczymi i dydaktycznymi.

Prof. Marcin Kołaczkowski reprezentujący Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, swoje wystąpienie zatytułował: „Pierwsze polskie doświadczenia – koreakcja programów studiów ze stroną biznesową”. Absolwentem Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, jest kierunkowo wykształcony specjalista w zakresie opracowywania nowych leków, zauważył pan profesor. Na tej uczelni student posiada kluczową wiedzę w zakresie nauk farmaceutycznych, rozumie mechanizmy działania leków. Zna realia rynku farmaceutycznego oraz regulacje dotyczące rejestracji produktów leczniczych. Uczelnia kształci w trybie studiów stacjonarnych, prowadzonych w języku angielskim. Studia dla obywateli polskich są bezpłatne, podkreślił pan profesor.

Na prośbę przewodniczącej zespołu podsumowania posiedzenia dokonała pani Marta Winiarska. Prezes Winiarska podziękowała za możliwość zaprezentowania tematyki biotechnologii medycznej w środowisku parlamentarzystów. To tematyka mało znana, znaczyła pani prezes, a co najważniejsze przekłada się ona bezpośrednio na dobro pacjenta.

(P.B.)